KLIIMAMINISTEERIUM

Majandus, elurikkus ja maakasutus

Maria Värton
Kliimaministeerium

< 2022

Mida Eesti ekspordib? (2023)

11,1 MILJARDIT EUROT

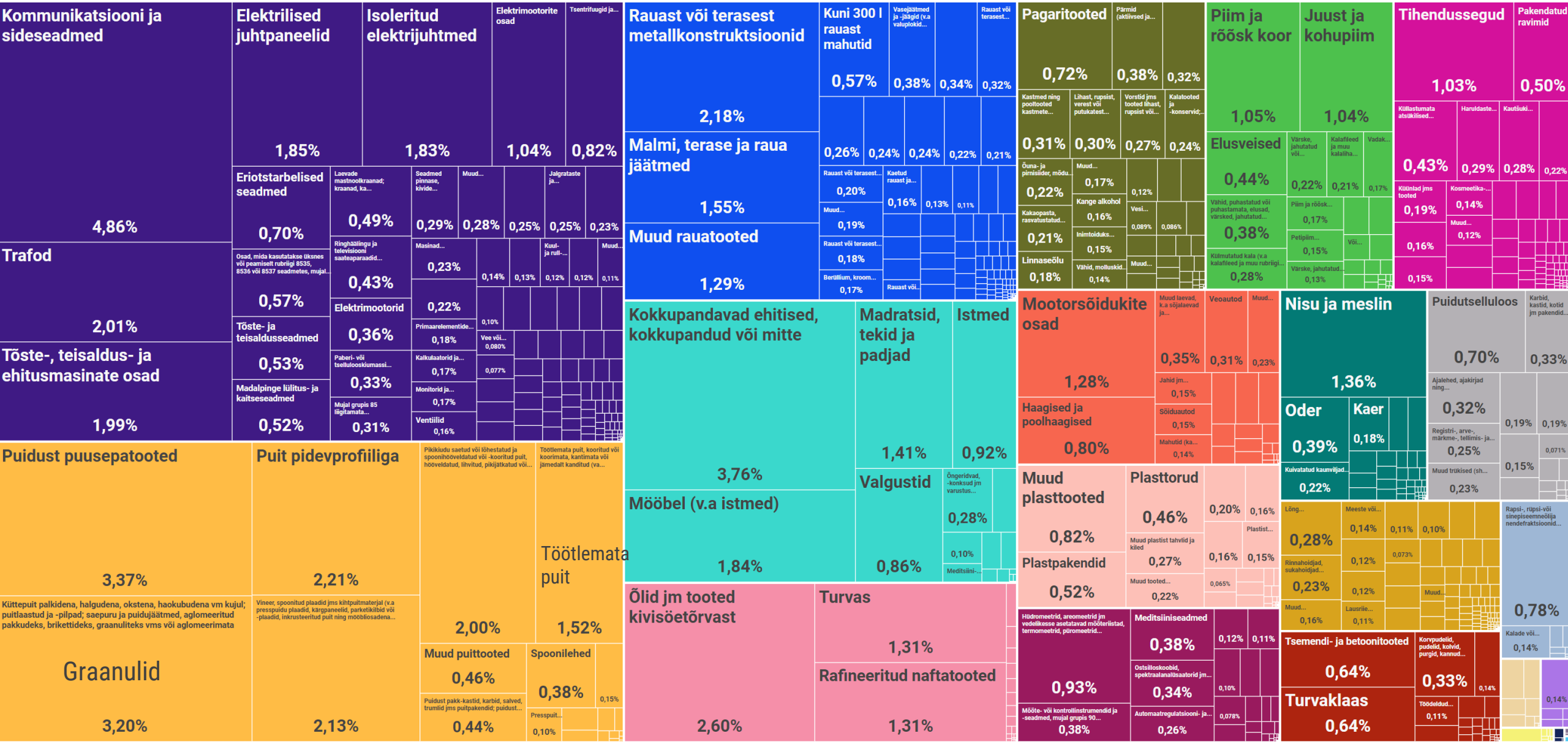

< 2022

Mida Eesti ekspordib? (2023)

1,89 MILJARDIT EUROT

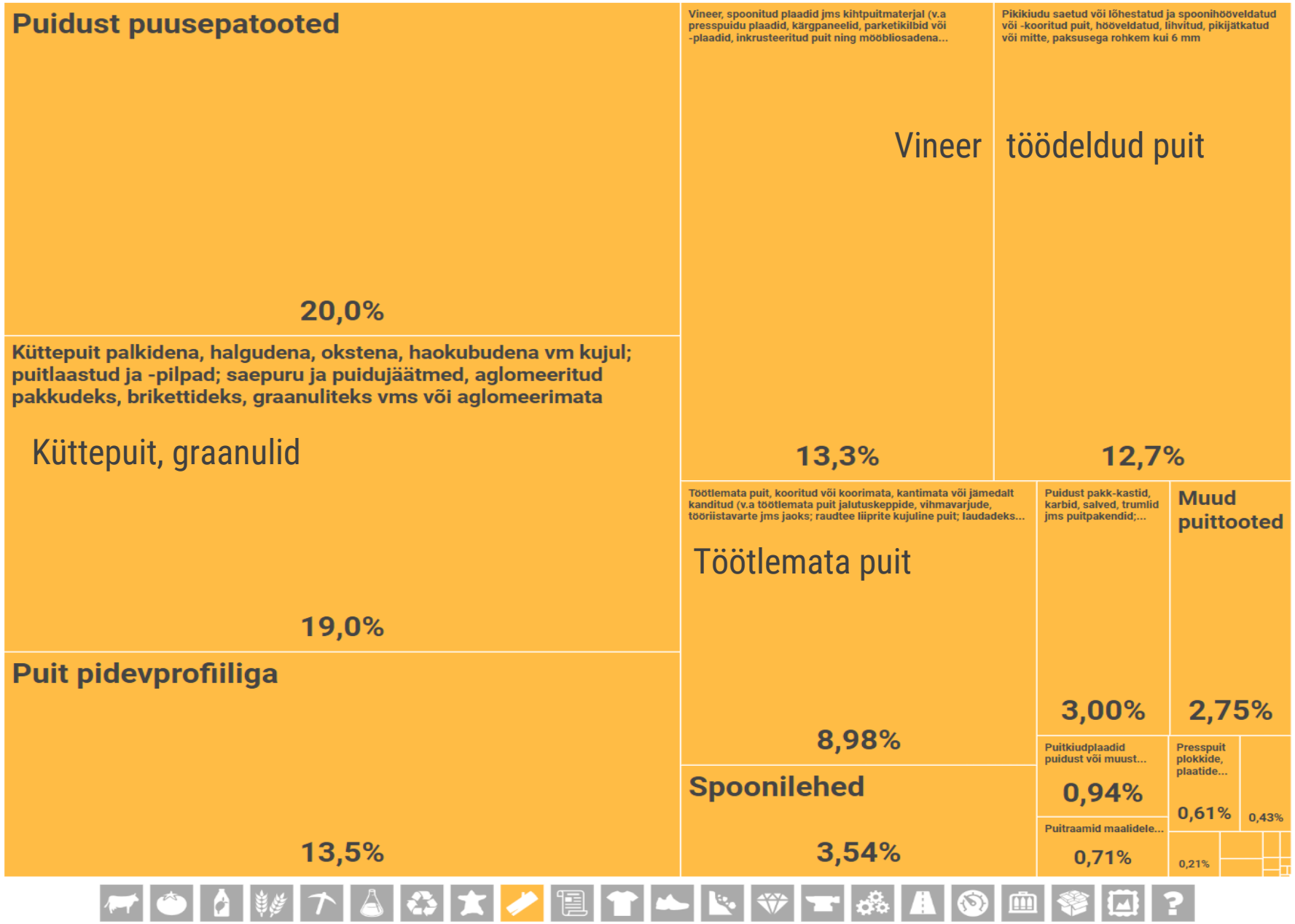

< 2022

Kuhu Eesti ekspordib järgmist kaupa: Küttepuit palkidena, halgudena, okstena, haokubudena vm kujul; puitlaa...? (2023)

355 MILJONIT EUROT

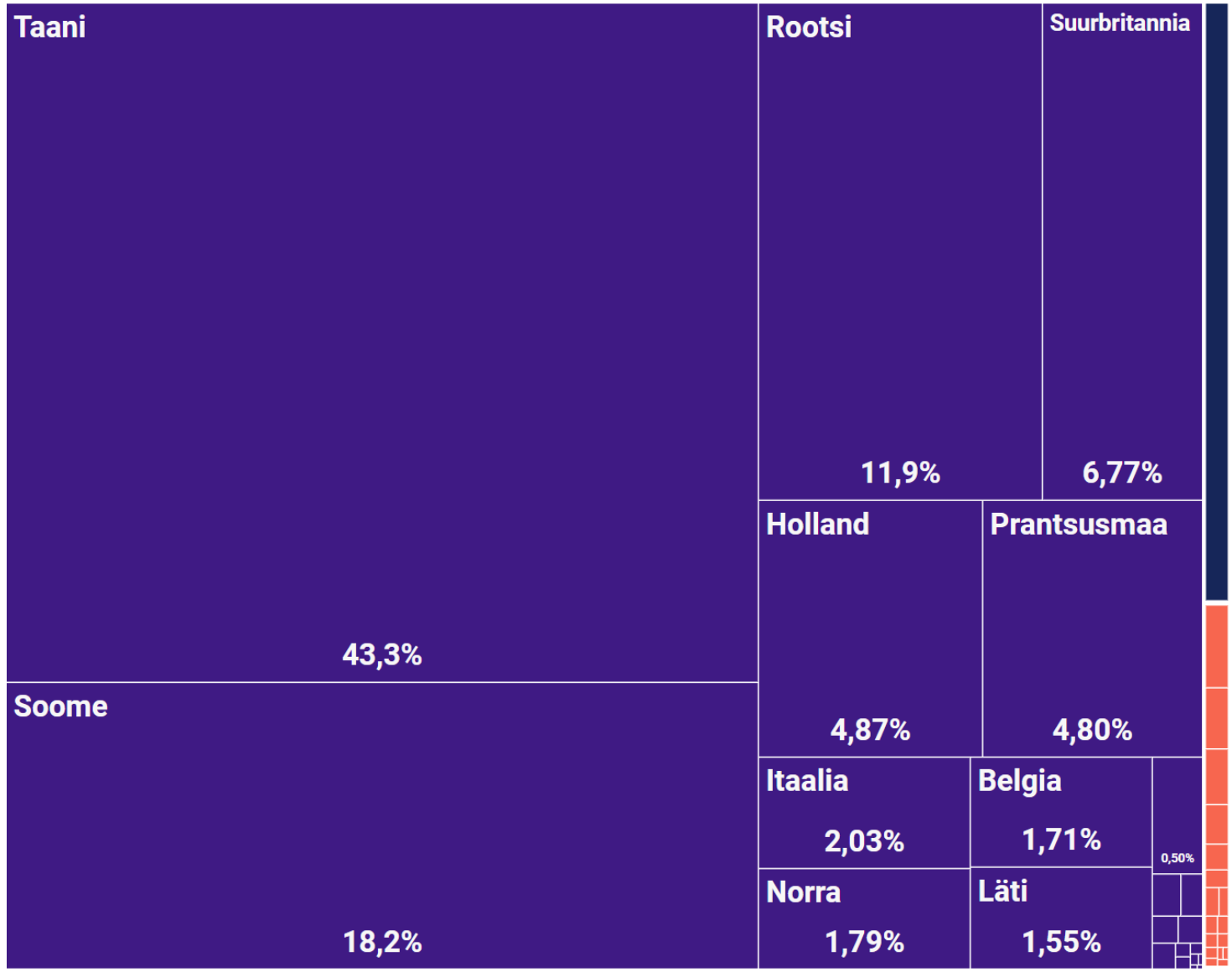

‹ 2022

Kuhu Eesti ekspordib järgmist kaupa: Turvas? (2023)

145 MILJONIT EUROT

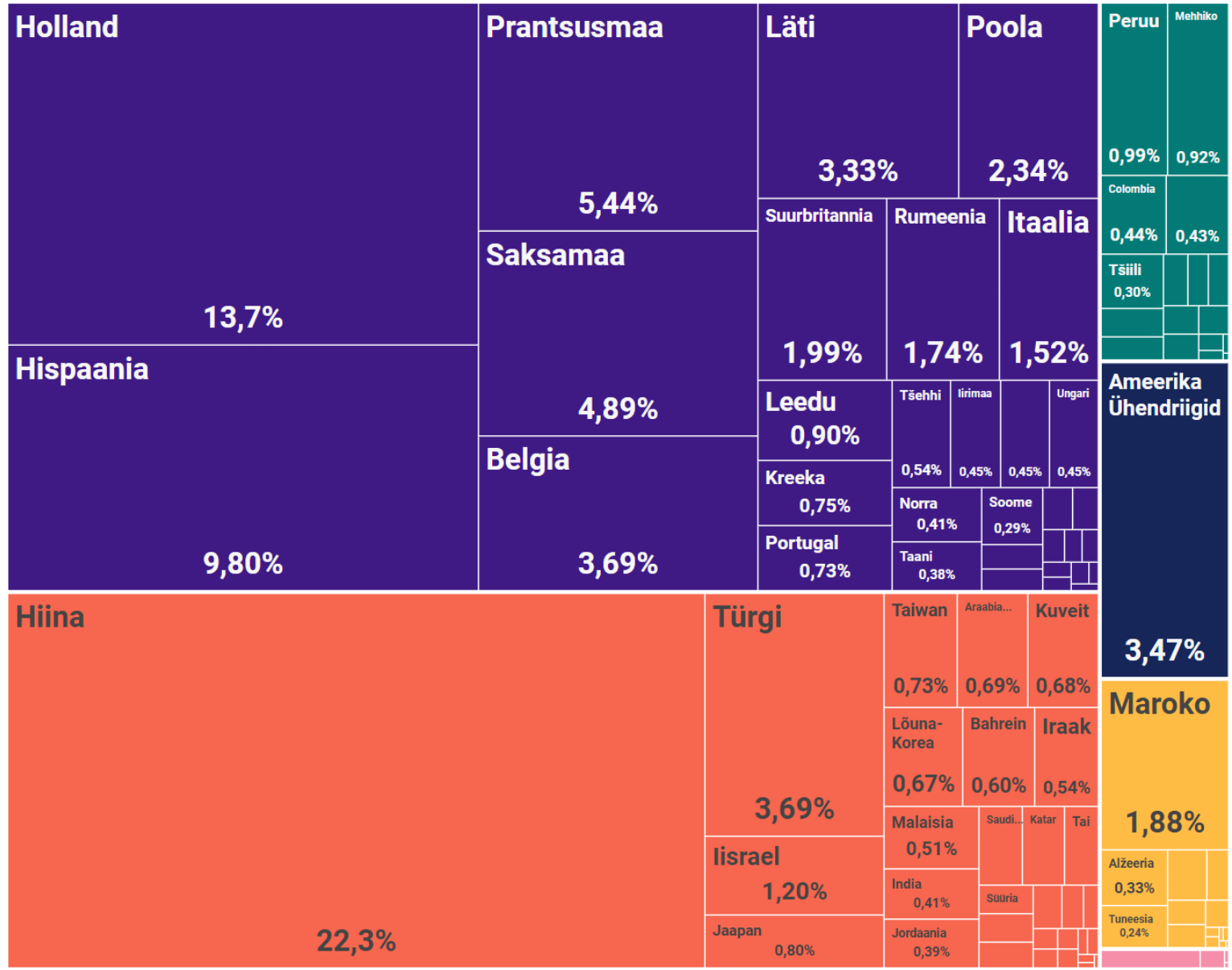

Ettevõtluse töögrupp (1/3)
Eesti tootlikkus ca 80% EL keskmisest

- Oluline on hinnata meetmete **sotsiaal-majanduslikku mõju**, sh rahvusvaheline konkurentsivõime ning energia- ja toidujulgeolek.
- **Õiguskindlus ja investeerimiskindlus**. Konkreetsed (siht)tasemed ja tähtajad eesmärkide seadmisel, nt x% kaitstav ja majandatav metsamaa.
- Riik peab hüvitama kliima kaitse eesmärgil ettevõtete tegevuse ennetähtaegse lõpetamise tulemusel ettevõtetele **tekkiva kahju**.
- Süsiniku leke, kui omi ettevõtteid piirame, siis asendatakse tooted **kolmandate riikide omadega**.
- On möödapääsmatu arendada **andmekvaliteeti** lähtudes teadus-uuringutest, see on probleemiks maakasutuse valdkonnas, mh võiks arendada kaugseire andmete kasutuselevõttu riiklikul tasemel.
- Täiendada **keskkonnahoidlike hangete** nõudeid. Eestis on nõuded 6 valdkonnas (koopia- ja joonestuspaber, puhastustooted- ja teenused, kontori IT-seadmed, mööbel, maanteesõidukid), valdkondi on ca 200. Maht on ca 4 mld eurot aastas. Tuleb luua ajaraam roheriigihanke kohustusteks tootegrupiti.
- **Avaliku sektori hoonete** ehitamisel kasutada võimalikult palju **puitu**. Ehituses viia sisse KHG aruandluse kohustus, eesmärgiga piirata saastavate materjalide kasutamist.

Ettevõtluse töögrupp (2/3)

- **Ühiskondlik kokkulepe ressursside väärindamisel**, tagada kohalikele ressurssidele ligipääs.
- **Lisandväärtuse hindamine** – julgus valida suunad, mis on maj. tasuvad ja põhinevad kohalikul ressursil. Nt, põllumajanduses lisandväärtus: ekspordime 2 mln tonni vilja, etanooli tootmine 3x tulusam. Vaja on luua tehnoloogilised eeltingimused/ökosüsteem.
- **Biokütuste** arendamine eeldab külluslikku **bioressurssi** (või selle importi)– toit vs kütus.
- **Raiemaht** - tahame siduda puittoodetesse, teisalt keelame. Vältida majandusmetsade mahu vähendamist. Raiemahu hulka ei tohiks arvestada häiringute tõttu raiutavat metsa.
- Looduskaitse- ja metsaseaduses sätestada, et 70% metsamaast on majandatav ja 30% kaitstav mets, et tagada **selgus metsakasutusele.**
- **Puidukeemia** ettevõtetele peab tagama **puidu varustuskindluse**. Väljakujunenud raiemahust (ca 11 mln tm/a) jätkub puitu väärindavatele ettevõtetele ning vajadusel ka varustuskindluse tagamiseks puidujääkide kasutamiseks energiatootmises.
- **Metsakasvatusvõtete kasutamine ja edasiarendamine**, et vähendada häiringuid ja kujundada terved, kliimamuutustele vastupidavad metsad. Tormi ja metsakahjurite vastu ei saa võidelda püsimetsaga.
- Püsimetsanduse puistu tootlus on 5 korda väiksem võrreldes metsa majandamisega. **Püsimetsandus** pole lahendus kliimaprobleemidele.

Ettevõtluse töögrupp (3/3)

- **Looduskaitselised piirangud** tihti ebamõistlikud - kvantiteet peab asenduma **kvaliteediga**. Tuleb selgelt sätestada, kui palju, mida ja mis eesmärgil me kaitseme ja mis see maksab.
- Looduskaitseliste maade riigile tagasiostmise ja **looduskaitseliste piirangute talumise hüvitis** peab olema õiglane ja indiviidipõhine.
- **Keskkonnamõju hindamise** protsess mitte 2 korda kiiremaks, vaid **kiiremaks** kui konkurentriikidel.
- **Keskkonnalubade süsteemi lihtsustamine**.
- Liigilist mitmekesisust toetab turbatootjate plaan **taastada** ennaktempos 2030. aastaks kuni 5000 ha **vanu turbatootmisalasid.**
- **Rajame** kasutusest välja jäänud maadele **metsaistandikud**, samas säilitame algse maakasutustüübi.
- **Vee kättesaadavus** - on juba piirkonnad, kuhu ei tule vett vajav tööstus.
- Keskpikas perspektiivis saab oluliseks **mulla kvaliteet**, seda peab silmas pidama.

KLIIMAMINISTEERIUM